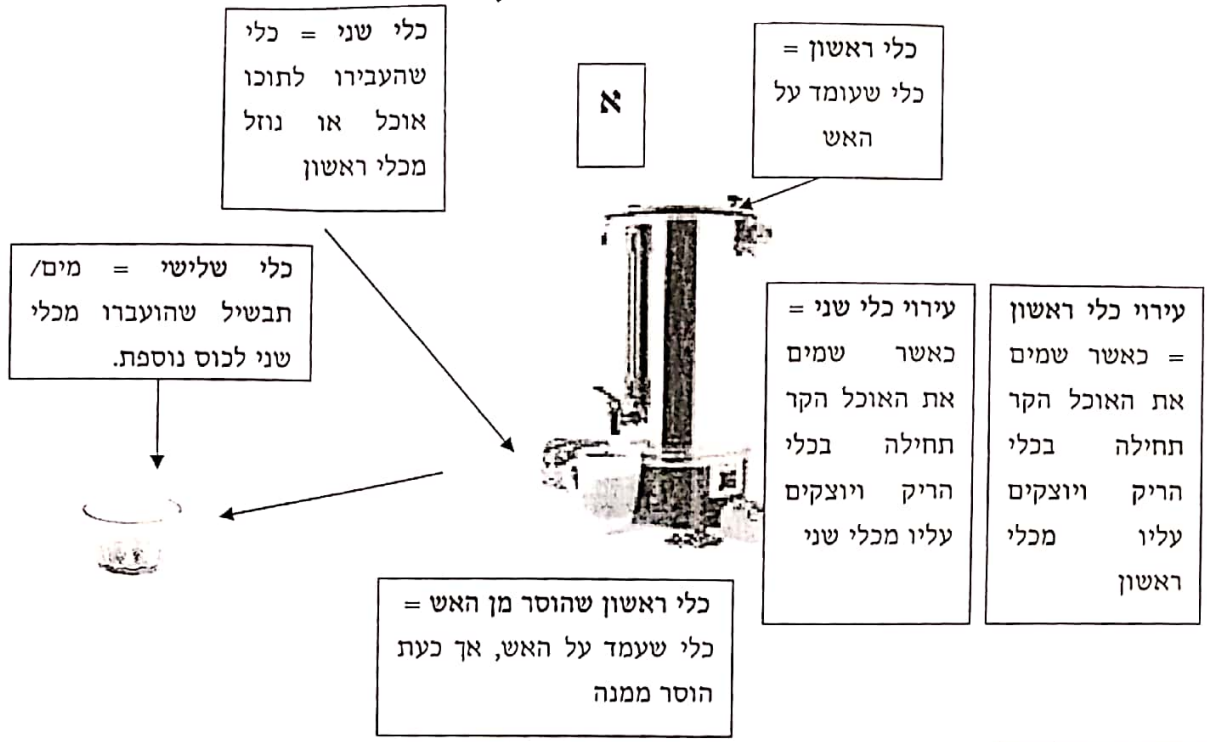

כלי ראשון

ב שבת דף לח:

משנה. אין נותנין ביצה בצד המיחם בשביל שתתגלגל... נמרא... גלגל מאי? - אמר רב יוסף: גלגל - חייב חטאת.

ג רש"י

בשביל שתתגלגל שתצלה קצת עד שתהא מגלגלת.

ד רמב"ם פירוש המשניות פ"ג מ"ג

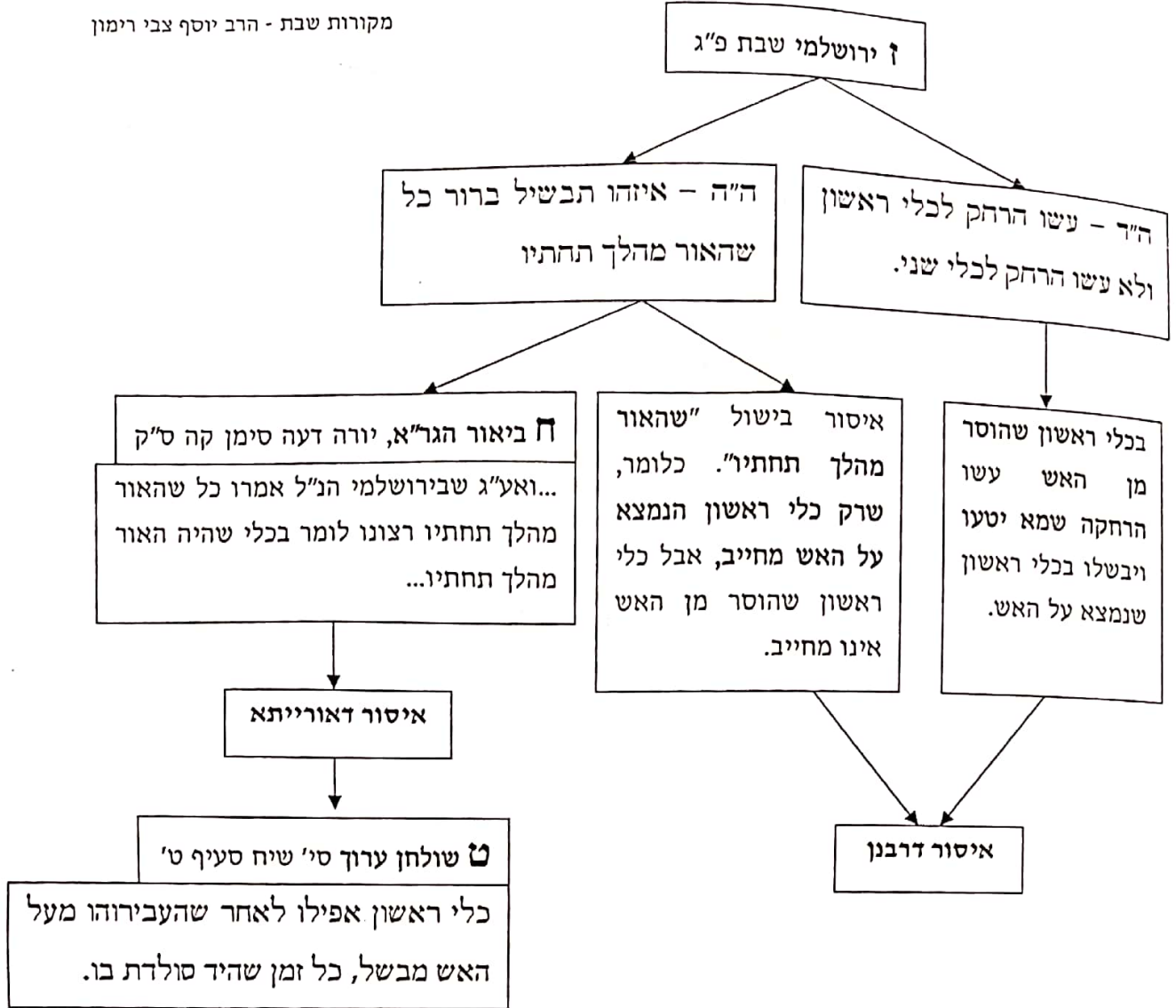
מיחם, שם הכלי שמחממין בו מים, ועושין אותו על הרוב מנחושת או ברזל ונשאר חם זמן רב אחרי הורדתו מעל האש. ופירוש תתגלגל, תתערבב, וענינו תתבשל מקצת בשולה.

ד שבת מב. - מב:

משנה. האילפס והקדרה שהעבירן מרותחין - לא יתן לתוכן תבלין, אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי. רבי יהודה אומר: לכל הוא נותן, הוין מדבר שיש בו חומין וציר. גמרא. איבעיא להו: רבי יהודה ארישא קאי, ולקולא, או דילמא, אסיפא קאי ולחומר? - תא שמע: דתניא, רבי יהודה אומר: לכל אילפסין הוא נותן, לכל הקדירות רותחות הוא נותן, הוין מדבר שיש בו חומין וציר.

ו תוספות מסכת שבת דף מב:

לכל קדרות רותחות הוא נותן - נראה דדוקא בתבלין פליג אבל בשאר דברים מודה דכלי ראשון מבשל אף כשהעבירו מעל האור.

כלי ראשון שירד מיד סולדת

י ירושלמי שבת פרק ג ה"ד

מה בין כלי ראשון מה בין כלי שני אמר רבי יוסי כאן היד שולטת וכאן אין היד שולטת אמר רבי יונה כאן וכאן אין היד שולטת אלא עשו הרחק לכלי ראשון ולא עשו הרחק לכלי שני

יב ש"ך (שם)

ולא ירדתי לסוף דעתו דהרי בירושלמי פרק כירה איתא דעשו הרחקה לכלי ראשון שאין היד שולטת בו והיינו שאין להיד שליטה בו דהיינו היד סולדת בו

יג מהרש"ל (מובא בש"ך, יר"ד, ק"ה, ה)

מסתפינא להקל בכלי ראשון שעומד על האש כל זמן שהוא חם אפילו אין היד סולדת בו דעשו הרחקה לכלי ראשון כדאיתא בירושלמי כו'

יד משנה ברורה סימן שיח ס"ק סד

(סד) שהיד סולדת בו - אבל אם אין היד סולדת בו אפילו כלי ראשון אינו מבשל. ואם לא העבירוהו מעל האש אסור ליתן לתוכו תבלין... ואפילו דעתו לסלק את הקדרה מהר משם פן ישכח עד שיתבשל וכדלקמן בס"ד: